

ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ ДО РОБОТИ З ОБДАРОВАНИМИ ДІТЬМИ

Сойко Інна

*кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри теорії та методик початкової освіти
Приватного вищого навчального закладу
«Міжнародний економіко-гуманітарний університет
імені академіка Степана Дем'янчука»*

Біжик Богдан

*здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
Приватного вищого навчального закладу
«Міжнародний економіко-гуманітарний університет
імені академіка Степана Дем'янчука»
м. Рівне, Україна*

Для сучасної школи основне завдання розкривати і розвивати потенціал кожної особистості, формувати дитину як суб'єкта соціально-професійного життя, підготовки її до самовизначення та самореалізації. Сучасна школа має забезпечувати всебічний розвиток особистості дитини на основі виявлення її здібностей, обдарованості і талантів. В Україні прийнято ряд законів і програм (зокрема Закон України «Про освіту» [4], Національна програма «Діти України» [2], Указ Президента України «Про програму роботи з обдарованою молоддю [3]. та інші), які спрямовані, щоб створити освітні заклади для обдарованих дітей. У цих документах визначені такі завдання, а саме: розвиток та реалізація здібностей обдарованих дітей; стимулювання творчої роботи учнів; активізація навчально-пізнавальної діяльності школярів; підготовка педагогічних та науково-технічних кадрів.

Завдання педагогів полягає у тому, щоб створити умови, з яких будь-яка дитина могла б просуватися шляхом власної досконалості, уміла мислити самостійно, нестандартно. Цей шлях називається «самовдосконаленням дитини в умовах освітнього процесу».

Обдарованість – це система, що розвивається протягом життя, визначає можливість досягнення людиною вищих (незвичайних, неабияких) результатів в одному або декількох видах діяльності порівняно з іншими людьми.

Обдарована дитина – це дитина, яка має яскраві й очевидні, іноді видатні досягнення (або внутрішні передумови таких досягнень) у тому або іншому виді діяльності.

Ознаки обдарованості – це ті особливості обдарованої дитини, які проявляються в його реальній діяльності та можуть бути оцінені на рівні спостереження за характером його дій. Ознаки явної (виявленої) обдарованості зафіксовані в її визначенні і пов'язані з високим рівнем виконання діяльності. Разом з тим, про обдарованість дитини слід судити в єдності категорій «хочу» і «можу». Тому ознаки обдарованості охоплюють два аспекти поведінки обдарованої дитини: інструментальний і мотиваційний. Інструментальний – характеризує способи його діяльності. Мотиваційний – характеризує ставлення дитини до тієї чи іншої сторони дійсності, а також до своєї діяльності [1, с. 44].

Обдарованість дитини проявляється й розвивається насамперед у творчій діяльності й зумовлюється мотивацією навчальної діяльності, характерологічними та індивідуальними особливостями прояву. Спрямованість на творчість, особливості характерологічних якостей обдарованих, їхні творчі вміння проявляються передусім у їхньому навчанні. Індивідуальні особливості психічних процесів прояву обдарованості потребують від психологів та педагогів ґрунтовного вивчення, бо гальмування розвитку психічних процесів обдарованих дітей рано чи пізно призводить до спаду успішності їхнього навчання і розвитку.

Успішне вирішення завдань навчання і виховання обдарованих дітей, розвиток їхньої обдарованості безпосередньо пов'язані з питанням удосконалення підготовки психологів і педагогів, які мають володіти певним обсягом знань про природу дитячої обдарованості, психолого-педагогічні особливості прояву обдарованості, вміти спілкуватися з обдарованими дітьми, організувати навчально-пізнавальну діяльність з урахуванням рівнів і сфер прояву обдарованості кожної дитини, бачити в кожній творчу індивідуальність, упроваджувати у своїй професійній діяльності елементи нових технологій тощо.

Отже, розвиток обдарованості учнів залежить від професійного рівня педагогів та використання креативних методів навчання. У практиці педагогічної діяльності слід використовувати нові технології навчання, які сприятимуть розвитку інтелектуальної, творчої, предметної або лідерської обдарованості.

ЛІТЕРАТУРА

1. Гнатюк О.В. Чинники активності технічно обдарованих підлітків. *Обдарована дитина*. № 2. 2002. с. 44–48.
2. Національна програма «Діти України». URL: https://ips.ligazakon.net/document/U063_96 (дата звернення: 09.09.2024).
3. Указ Президента України «Про програму роботи з обдарованою молоддю. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/9262010-11924> (дата звернення: 09.09.2024).
4. Про освіту: Закон України від 05.09.2017 № 2145-VIII // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/2145-19> (дата звернення: 09.09.2024).